

Emergence a událost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 22. 6. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 22. 6. 2007

Emergence a událost

Každá událost začíná tak, že se vynořuje (enervuje) jako něco nového, co tu předtím nebylo, a to ani jako příčina, ani jako skupina příčin. V momentě počátku svého vynořování už má jakoby „přidělen“ nezbytný „vlastní čas“, aby se vůbec mohla začít dít, tj. aby mohla startovat vykonávání svého vlastního bytí. Toto její vlastní bytí (které je v tu chvíli „nedourčeno“ resp. jen částečně určeno) může být vykonáváno zásadně dvojím způsobem: v prvním, pro nás jako pozorovatele téměř naprosto nepřístupném případě je událost jakoby „uzavřena v sebe“ (takřka jako Leibnizova monáda, až na to, že nikoli „bodová“) a nemá žádný vztah (rozumí se vykonávaný vztah) k jiným událostem (a to prostě proto, že žádné jiné události vedle sebe ani kolem sebe nemá, protože se vynořuje mimo „svět“, mimo „vesmír“). Pro takovýto případ, kdy se událost vynořuje (enervuje) jakoby izolovaně a bez souvislostí, beze vztahů k jiným událostem, přejímáme označení od teoretických fyziků, kteří mluví o „virtuálních“ kvantech nebo částicích; proto také my budeme mluvit o virtuálních událostech. (Je snad zřejmé, že pro nás toto slovo nebude mít ten význam, v jakém se ho mimo obor fyziky běžně užívá, jako např. když se mluví o „virtuálních světech“, čímž se rozumí vlastně totéž jako „neskutečných světech“, tedy jen vymyšlených, představovaných, eventuelně pojmově konstruovaných apod.) Naproti tomu u tzv. „reálných“ událostí platí, že každá je nějak „situována“, což znamená nejen obklopena nejbližšími událostmi jinými, ale vždycky také k nim nějak vztažena (což ovšem neznamená, že z nich vyplývá resp. že z nich může být beze zbytku odvozena). Toto „vztažení“ je přinejmenším dvojího druhu, ale v obou případech je (musí být) ze stany události aktivní, tj. musí být také (byť nejenom) vykonáváno událostí samou, tj. jejím „sebevýkonem“; v prvním případě jde jen o to a o nic víc, v druhém případě jde o „akci“ ve specifickém významu (tj. o výkon, v němž událost zčásti směřuje jinam než k výkonu svého bytí, a tak se vlastně v jistém smyslu a v určitém směru opouští, přičemž se ovšem nedál oním prvním způsobem k sobě vztahuje, a to znamená i z průběhu oné akce, mířící jakoby jinam, opět k sobě vrací, a to s novými „informacemi“, které by jinak nemohla získat.

(Písek, 070622-1.)